

МЕХАНІЗМ ТА МЕТОДИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

А. В. Корнієць, *ст. гр. АДМ-15М*

Г. Т. Костромін, *доц., к.е.н.*

Кіровоградський національний технічний університет

Під методами діяльності органів публічної влади розуміють конкретні прийоми і способи організації роботи та безпосереднього функціонування органів публічної (державної) влади та місцевого самоврядування. Під методами управління як правило розуміється система послідовних дій органів влади, спрямованих на вирішення якої-небудь мети або завдання.

Класифікація цих методів в літературі різноманітна, але як правило, виділяються наступні методи: економічні, виховні, адміністративні, в т.ч. більш організаційні, методи організації роботи та методи практичної діяльності, методи переконання і якщо необхідно примусу, методи прямого і непрямого впливу, методи регулювання загального керівництва, спеціальні методи і т.і.

Найбільш частіше, які використовуються на практиці це методи адміністративного (організаційного) впливу, методи соціально-психологічні спільно з економічними методами, важелями і стимулами.

Сутність організаційних методів пов'язана насамперед з упорядкуванням діяльності структурних підрозділів, посадових осіб та працівників органу публічної влади з метою їх більш ефективного та оптимального функціонування, їх більшої організованості. Серед цих організаційних методів можна виділити:

- планування;
- координація діяльності;
- вироблення рішень;
- інформаційне забезпечення;
- регламентування діяльності;
- організація виконання рішень та контроль за своєчасним виконанням прийнятих рішень;
- робота з кадрами апарату (положення про відділи, посадові інструкції, правила внутрішнього розпорядку і т.і.).

Ці методи використовуються як в роботі самого апарату органу влади, так і при розробці, прийнятті та реалізації рішень органу. Всі ці методи повинні реалізуватися спільно з використанням економічних важелів і стимулів при розробці та прийнятті рішень з питань соціально-економічного розвитку своїх теорій.

Ефективність застосування методів публічного адміністрування в основному залежать від рівня кваліфікації керівних кадрів, що вимагає необхідність їх систематичної і цілеспрямованої підготовки та повсякденного використання всіх вищеперерахованих напрямків впливу на об'єкт управління.

Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи – це сукупність прийомів, способів, впливів, заснованих на використанні об'єктно-організаційних відносин між людьми та загальноорганізаційних принципів управління. Характерними особливостями адміністративних методів публічного адміністрування (державного управління) є: прямий вплив на керований об'єкт шляхом встановлення його повноважень (прав і обов'язків); односторонній вибір суб'єктом управління головної мети діяльності, завдань управлінського процесу, порядку, термін їх виконання об'єктом, ресурсного забезпечення умов виконання завдань на кожному конкретному етапі; юридична обов'язковість актів управління (постанов, розпоряджень, наказів і резолюцій), невикористання яких розглядається як

порушення обов'язків та може мати не тільки адміністративну чи дисциплінарну відповідальність, але навіть і кримінальну.

У теорії і на практиці виділяють, виходячи з їх впливу в процесі управління, три основні групи адміністративних методів: регламентаційні, розпорядчі та нормативні. Сутністю регламентаційних методів є встановлення складу елементів системи і стійких організаційних зв'язків за допомогою закріплення певних обов'язків, загальної регламентації, тобто розмежування і закріплення завдань, функцій, прав і відповідальності, встановлення взаємодій. Все це здійснюється за допомогою законів, статутів, положень, посадових інструкцій, встановлення внутрішнього порядку роботи органу влади, розробки професійно-кваліфікаційної характеристики належної особі, штатного розкладу органу управління, встановлення регламенту роботи.

Розпорядчі методи відображають поточне використання встановлених організаційних зв'язків, їх часткове коригування в разі зміни умов роботи. В реалізації цих методів лежать повноваження органів виконавчої влади – закріплені в установленому порядку їх права і обов'язки.

Таким чином, розпорядчі методи управління включають поточну організаційну роботу, яка базується на регламентації. Їх основою є вирішення конкретних ситуацій, пов'язаних з розпорядчою діяльністю і не передбачених регламентом. Розпорядницький вплив має активний та пасивний характер.

До активного впливу відносяться постанови, розпорядження, накази, рішення, директиви, резолюції, вказівки та ін. (доручення).

До пасивного впливу можна віднести інструктування, інформування, рекомендації, ревізії, контроль, моніторинг та ін.

Нормативні методи спрямовані на встановлення нормативів (певні обмеження, нормування, класифікація, стандартизація, уніфікація, еталонування та ін.), які є орієнтиром в управлінській діяльності, а їх виконання є обов'язковим для всіх суб'єктів та об'єктів державного управління.

Економічні методи публічного адміністрування (державного управління) – це система способів і прийомів прямого впливу на суб'єкти підприємницької діяльності, шляхом прийняття фінансово-економічних законів і грошово-кредитних відносин з цілю створення оптимальних умов, які забезпечують досягнення високих економічних результатів.

До економічних методів відносять:

- 1) індикативне планування;
- 2) державне регулювання;
- 3) грошово-кредитна і фінансова політика;
- 4) конкурентна політика;
- 5) вплив на ринкове ціноутворення;
- 6) податкова політика;
- 7) економічне стимулювання.

Індикативне (рекомендоване) планування – це метод державного управління, сутністю якого є централізоване панування з використанням середньо і довгострокових планів і цільових програм з встановленням подекуди деталізованості завдань і термінів їх виконання, з суворою системою моніторингу господарської діяльності, що органічно сполучає планові та ринкові показники (чинники).

В Україні основною формою державного планування господарської діяльності є: державна програма економічного і соціального розвитку країни, державний бюджет України, а також інші державні програми економічного і соціального розвитку. Місцеві органи влади (обласні, міські, районні) також розробляють і затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку по своїй теорії.

Державне регулювання економіки є системою типових заходів законодавчого, виконавчого і контрольного характеру, які виконуються відповідними державними органами і громадськими організаціями з метою стабілізації та пристосування діючої соціально-

економічної системи до постійно змінюючи умов. Це – ліцензування, патентознавство, квотування, сертифікація та ін.

Висновок. Сучасна стратегія соціально-економічного розвитку повинна бути ринково орієнтованою з посиленням регулюючих функцій держави в економіці.

Список літератури

1. Гордієнко Л. Ю. Основи теорії державного управління: Конспект лекцій / Л. Ю. Гордієнко. – Х. : Видавництво ХДЕУ, 2000. – 157 с.
2. Публічна влада та управління: принципи і механізми реалізації / Центр дослідження проблем публічного управління / Н. Р. Нижник (заг. ред.). – Чернівці: Технодрук, 2008 – 432 с.
3. Снітко Є. О. Основи менеджменту та адміністрування: підруч. / Є. О. Снітко, Є. Є. Завгородній. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2010. – 279 с.
4. Чиркин В. Е. Публичное управление: учебник / В. Е. Чиркин. – М. : Юристъ, 2004. – 475 с.
5. Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – Луцьк, 2000. – 558 с.

УДК: 339.137

МЕТОДИ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ

А. П. Киглюк, *ст. гр. УФЕБ-15,*
Г. Т. Костромін, *доц., канд. екон. наук*
Кіровоградський національний технічний університет

Конкуренція – це боротьба між товаровиробниками за найвигідніші умови виробництва і збуту товарів та послуг, за привласнення найбільших прибутків. Стимулом, що спонукає до конкурентної боротьби, є прагнення перевершити інших. Предметом конкурентного суперництва на ринках є частки ринку, контрольовані тими чи іншими товаровиробниками [1].

Конкурентна боротьба – динамічний процес, що передбачає застосування певних методів. Це, передусім, поліпшення якості товарів і послуг, швидке оновлення асортименту продукції, покращення дизайну, надання гарантій та післяпродажних послуг, тимчасове зниження цін, більш зручні умови оплати тощо. Як правило, на конкурентному ринку суперники використовують різні методи боротьби: цінові, нецінові, нечесні та чесні (відповідно несумлінна та сумлінна конкуренція) [2].

Сумлінна конкуренція поділяється на цінову і нецінову. Цінова конкуренція означає, що головним методом боротьби конкурентів є ціна. У такій боротьбі перемагає той, хто домагається нижчої, ніж ринкова ціна, вартості своєї продукції. Це, по суті, боротьба за скорочення витрат виробництва завдяки використанню досягнень науково-технічного прогресу, наукової організації праці, підвищення її продуктивності. На конкурентному ринку неспроможність деяких підприємств використовувати найбільш ефективну технологію виробництва, в кінцевому підсумку, означає усунення їх конкурентами, які використовують більш дієві методи виробництва і мають ширші можливості знизити ціни, що приваблює покупців, сприяє швидкій реалізації товару, а отже, прискорює оборот капіталу. Слід також мати на увазі, що деяке зниження цін зберігає для виробника норму прибутку за рахунок низьких витрат виробництва. Таке зниження цін слід відрізняти від зниження цін нижче за собівартість, що є вже методом нечесної конкуренції.

Нецінова конкуренція застосовує такі методи:

– поліпшення якості продукції. Відомо, що одна продукція може мати різну якість на різних підприємствах. Причиною цього може бути порушення технології виробництва. Крім технологічної дисципліни, можливе використання технічних новинок, які становлять комерційну таємницю;